

A NEW COURSE IN READING PALI

Bài 6.4

Đoạn kinh 9 (AN)

Atha kho aññataro brāhmaṇo yena bhagavā ten'upasaṃkami; upasaṃkamitvā bhagavatā saddhiṃ sammodi. .... ekamantaṃ nisīdi. Ekamantaṃ nisinno kho so brāhmaṇo bhagavantaṃ etadavoca:

“Sandiṭṭhiko dhammo, sandiṭṭhiko dhammo'ti, bho gotama, vuccati. Kittāvatā nu kho, bho gotama, sandiṭṭhiko dhammo hoti...“ti?

“Tena hi, brāhmaṇa, taññevettha paṭipucchissāmi. Yathā te khameyya tathā naṃ byākareyyāsi. Taṃ kiṃ maññasi, brāhmaṇa, santaṃ vā ajjhataṃ rāgaṃ 'atthi me ajjhataṃ rāgo'ti pajānāsi, asantaṃ vā ajjhataṃ rāgaṃ 'natthi me ajjhataṃ rāgo'ti pajānāsi'ti?

“Evam, bho”.

“Yaṃ kho tvam, brāhmaṇa, santaṃ vā ajjhataṃ rāgaṃ 'atthi me ajjhataṃ rāgo'ti pajānāsi, asantaṃ vā ajjhataṃ rāgaṃ 'natthi me ajjhataṃ rāgo'ti pajānāsi - evampi kho, brāhmaṇa, sandiṭṭhiko dhammo hoti... “

“Taṃ kiṃ maññasi, brāhmaṇa, santaṃ vā ajjhataṃ dosaṃ ... pe ...
santaṃ vā ajjhataṃ moham ... pe ...
santaṃ vā ajjhataṃ kāyasandosam ... pe ...
santaṃ vā ajjhataṃ vacīsandosaṃ ... pe ...
santaṃ vā ajjhataṃ manosandosam 'atthi me ajjhataṃ manosandoso'ti pajānāsi,
asantaṃ vā ajjhataṃ manosandosam 'natthi me ajjhataṃ manosandoso'ti pajānāsi'ti?

“Evam, bho”.

“Yaṃ kho tvam, brāhmaṇa, santaṃ vā ajjhataṃ manosandosam 'atthi me ajjhataṃ manosandoso'ti pajānāsi, asantaṃ vā ajjhataṃ manosandosam 'natthi me ajjhataṃ manosandoso'ti pajānāsi - evam kho, brāhmaṇa, sandiṭṭhiko dhammo hoti ...”ti.

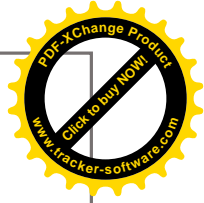
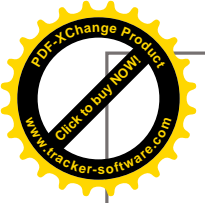
“Abhikkantaṃ, bho Gotama, abhikkantaṃ, bho Gotama ... pe ... upāsakaṃ maṃ bhavaṃ Gotamo dhāretu ajjatagge pāṇ'upetaṃ saraṇaṃ gataṃ”ti.

Từ vựng đoạn kinh 9

STT	Từ Pali	Nghĩa Việt liên quan đến đoạn kinh	Từ loại
1	Atha	Rồi, thì	Phụ
2	Kho	Quả thực, thực sự	Phụ
3	Aññatara	Gì đó, nào đó [phiếm định]	Tính

4	Brāhmaṇo	Bà La Môn	Danh, nam
5	Yena	Tại nơi nào [dụng cụ cách, số ít, trung tính của ya]	Đại quan hệ
6	Bhagavant	Thế Tôn	Danh, nam
7	Tena	Tại nơi đó [dụng cụ cách, số ít, trung tính của sa/ta]	Đại chỉ định/nhân xưng 3
8	Upasaṅkami	Đi đến	Động, bất định, chủ động
9	Upasaṅkamitvā	Đi đến	Động bất biến
10	Saddhiṃ	Với [kết hợp danh từ dụng cụ cách]	Giới từ
11	Sammodi	Chào xã giao	Động, bất định, chủ động
12	Ekamantaṃ	Ở một bên	Trạng
13	Nisīdi	Ngồi xuống	Động, bất định, chủ động
14	Nisinna	Ngồi xuống	Quá phân
15	So/taṃ/sā Eso/etaṃ/esā	Người ấy, vật ấy	Đại nhân xưng/chỉ định 3
16	Etad	Etad = etaṃ	Đại nhân xưng/chỉ định 3
17	Avoca	Nói [A avoca B] = [Nói điều A với người B], trong đó [A, B đều là danh từ trực bổ cách]	Động, bất định, chủ động
18	Sandiṭṭhika	Hiện tiền	Tính
19	Dhammo	Pháp	Danh, nam
20	Bho	Thưa Ngài	Kính ngữ
21	Gotamo	Tên riêng	Danh, nam
22	Vuccati	Được gọi, được nói [A vuccati B] = [A được gọi là B], trong đó, [A] và [B] đều ở chủ cách	Động, hiện tại, bị động, mô tả
23	Kittāvatā	Trong phương diện nào, trong chừng mực nào	Trạng
24	Nu	Thế thì, bây giờ	Phụ
25	Tena	Với trường hợp này	Đặc ngữ
26	Hi	Quả thực	Phụ
27	Taññevettha	Taṃ + eva + ettha	
28	Eva	Chính	Phụ
29	Ettha	Ở đây	Trạng

30	Paṭipucchati	Hỏi, phản vấn	Động, hiện tại, chủ động, mô tả
31	Yathā	Khi nào	Trạng
32	Te	Người, bạn [gián bỏ, sở hữu, dụng cụ cách, số ít]	Đại nhân xưng 2
33	Khamati	Phù hợp	Động, hiện tại, chủ động, mô tả
34	Tathā	Khi ấy	Trạng
35	Naṃ	Naṃ = tạm	Đại nhân xưng/chỉ định 3
36	Byākaroti	Trả lời	Động, hiện tại, chủ động, mô tả
37	Taṃ	Như thế	Trạng
38	Ko/kiṃ/kā	Cái gì, người nào	Đại nghi vấn
39	Maññati	Nghĩ	Động, hiện tại, chủ động, mô tả
40	Santa	Tồn tại	Hiện phân
41	Vā	Và, hoặc	Phụ
42	Ajjhattaṃ	Bên trong	Trạng
43	Rāgo	Tham	Danh, nam
44	Atthi	Có, tồn tại	Động, hiện tại, chủ động, mô tả
45	Me	Tôi [gián bỏ, sở hữu, dụng cụ, trực bỏ cách, số ít]	Đại nhân xưng 1
46	Pajānāti	Biết [A pajānāti B] = [Biết A rằng B], trong đó, [A] là danh từ trực bỏ cách, [B] là một mệnh đề	Động, hiện tại, chủ động, mô tả
47	Na	Không	Phụ
48	Evam	Vâng	Phụ
49	Yaṃ	Khi nào, trong chừng mực	Trạng
50	Kho	Quả thực	Phụ
51	Tvaṃ	Người, bạn	Đại nhân xưng 2
52	Evam	Như vậy	Trạng
53	Pi	Và, cũng	Phụ
54	Doso	Sân	Danh, nam
55	Moho	Si	Danh, nam
56	Kāyo	Thân	Danh, nam
57	Sandosam	Ô nhiễm, phiền não	Danh, trung
58	Vacī	Lời nói	Danh, nữ

59	Mano	Tâm, ý	Danh, trung
60	Abhikkanta	Kỷ diệu	Tính
61	Upāsako	Cận sự nam	Danh, nam
62	Bhavaṃ	Ngài [chủ cách, số ít]	Đại nhân xưng 2
63	Dhāreti	Nhận, chấp nhận	Động, hiện tại, chủ động, mô tả
64	Ajjatagge	Từ nay trở đi	Trạng
65	Pāṇupetaṃ	Cho đến trọn đời	Trạng
66	Saraṇaṃ	Sự nương nhờ	Danh, trung
67	Gata	Đi đến	Quá phân

Ngữ pháp đoạn kinh 9

STT	Điểm Ngữ pháp	Tổng quát	Đoạn kinh 9
1	Trực bổ cách cảm thán	Trong Pali, tính từ hay danh từ trực bổ cách [thường là số ít] có thể dùng làm lời cảm thán – tức kiêm nhiệm một chức năng cơ bản của hô cách.	Abhikkantaṃ

Đoạn kinh 10 (Dhp)

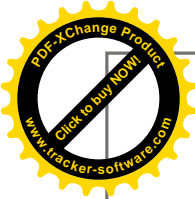
Manujassa pamattacārino - taṇhā vaḍḍhati māluvā viya;
so palavatī hurāhuraṃ - phalamicchaṃ'va vanasmi vānaro.

Yaṃ esā sahatī jammī taṇhā loke visattikā;
sokā tassa pavaḍḍhanti abhivaḍḍhaṃ'va bīraṇaṃ.

Yo c'etaṃ sahatī jammim - taṇhaṃ loke duraccayaṃ; sokā tamhā
papatanti - udabindu'va pokkharā.

Từ vựng đoạn kinh 10

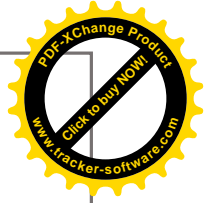
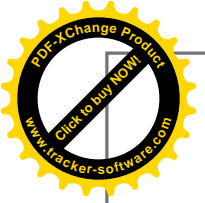
STT	Từ Pali	Nghĩa Việt liên quan đến đoạn kinh	Từ loại
1	Manujo	Người	Danh, nam
2	Pamatta	Dễ duôi	Tính
3	Cārin	Sống	Tính
4	Taṇhā	Sự khao khát	Danh, nữ
5	Vaḍḍhati	Tăng trưởng	Động, hiện tại, chủ động, mô tả
6	Māluvā	Một loài dây leo ký sinh, giết hại vật chủ	Danh, nữ
7	Viya	Giống như	Phụ

8	So/taṃ/sā Eso/etaṃ/esā	Người ấy, vật ấy	Đại nhân xưng/chỉ định 3
9	Palavati	Trôi nổi, bông bênh	Động, hiện tại, chủ động, mô tả
10	Huraṃ	Cõi	Danh, trung
11	Phalaṃ	Trái cây, quả	Danh, trung
12	Icchanta/icchantā	Mong ước, khát khao	Hiện phân
13	Iva	Giống như	Phụ
14	Vanaṃ	Rừng	Danh, trung
15	Vānaro	Con khỉ	Danh, nam
16	Yo/yaṃ/yā	Người mà, vật mà Mà người ấy, mà vật ấy	Đại quan hệ
17	Sahati	Vượt qua, chiến thắng	Động, hiện tại, chủ động, mô tả
18	Jamma	Tầm thường [jammī = nữ tính, chủ cách, số ít]	Tính
19	Loko	Thế gian	Danh, nam
20	Visattikā	Sự dính mắc	Danh, nữ
21	Soko	Nỗi đau khổ	Danh, nam
22	Pavaḍḍhati	Phát triển	Động, hiện tại, chủ động, mô tả
23	Abhivaḍḍha	Tăng trưởng	Quá phân
24	Bīraṇaṃ	Một loại cỏ thơm	Danh, trung
25	Ca	Và, hoặc	Phụ
26	Duraccaya	Khó vượt qua	Tính
27	Papatati	Rơi khỏi	Động, hiện tại, chủ động, mô tả
28	Udabindu	Giọt nước	Danh, trung
29	Pokkharaṃ	Hoa sen	Danh, trung

Ngữ pháp đoạn kinh 10

STT	Điểm Ngữ pháp	Tổng quát	Đoạn kinh 10
1	NA	NA	NA

Bài đọc thêm

[1] Jātabhūmiyā dhūmo bhavati aggismā ujjalatara ajātabhūmīsu // jātabhūmiyā dhūmo ahū aggismā ujjalatara ajātabhūmīsu (Erasmus)

STT	Từ Pali	Nghĩa Việt liên quan	Từ loại
1	Jātabhūmi	Quê hương	Danh, nữ
2	Dhūmo	Khói	Danh, nam
3	Bhavati	Thì, là	Động, hiện tại, chủ động, mô tả
4	Aggi	Lửa	Danh, nam
5	Ujjalatara	Sáng hơn	Tính
6	Ahū	Thì, là	Động, bất định, chủ động, mô tả
Ghi chú ngữ pháp		NA	
Câu gốc Latin		<i>Patriae fumus igni alieno luculentior</i>	

[2] Seyyo hotum tikicchito ādismim (Erasmus)

STT	Từ Pali	Nghĩa Việt liên quan	Từ loại
1	Seyya	Tốt hơn	Tính
2	Hotum	Thì, là	Động, nguyên mẫu
3	Tikicchita	Được chữa trị	Quá phân
4	Ādi	Ban đầu, khởi đầu	Danh, nam
Ghi chú ngữ pháp		NA	
Câu gốc Latin		<i>Satius est initiis mederi quam Fini</i>	

[3] Udito bhaveyya petassa anakacco vinā kusalāya vācāya (Erasmus)

STT	Từ Pali	Nghĩa Việt liên quan	Từ loại
1	Udita	Được nói	Quá phân
2	Bhaveyya	Thì, là	Động, chủ động, cầu khiến
3	Peto	Người chết	Danh, nam
4	Ekacco	Cái gì đó	Danh, nam
5	Vinā	Ngoại trừ	Giới từ
6	Kusala	Thiện, tốt	Tính
7	Vācā	Lời nói	Danh, nữ
Ghi chú ngữ pháp		@ Cầu khiến cách chỉ lời khuyên	
Câu gốc Latin		<i>De mortuis nil nisi bonum</i>	

[4] Na hi pabbajito parūpaghātī; samaṇo hoti param viheṭṭhayanto (Phật Ngôn)

STT	Từ Pali	Nghĩa Việt liên quan	Từ loại
1	Na	Không	Phụ
2	Hi	Quả thực [nhấn mạnh]	Phụ
3	Pabbajito	Người xuất gia	Danh, nam
4	Para	Chỉ người khác, vật khác	Tính
5	Upaghātī	Người làm hại	Danh, nam
6	Samaṇo	Sa Môn	Danh, nam
7	Hoti	Thì, là	Động, hiện tại, chủ động, mô tả
8	Paro	Người khác	Danh, nam
9	Viheṭṭhayati	Đè nén, lấn át	Động, hiện tại, chủ động, mô tả
Ghi chú ngữ pháp		NA	
Câu gốc		NA	

[5] Hirīnisedho puriso koci lokasmim vijjati (Phật Ngôn)

STT	Từ Pali	Nghĩa Việt liên quan	Từ loại
1	Hirī	Sự hổ thẹn tội	Danh, nữ
2	Nisedha	Tự chế	Tính
3	Puriso	Người	Danh, nam
4	Koci	(Người, vật) nào đó	Đại, phiếm
5	Loko	Thế gian	Danh, nam
6	Vijjati	Được thấy	Động, hiện tại, bị động, mô tả
Ghi chú ngữ pháp		[Puriso] kết hợp cùng [koci] @ Pali nguyên bản không có dấu câu	
Câu gốc		NA	

[6] Sunakhā passanti upari taṃ, biḷārā oloketi taṃ, varāhā honti samānā // sunakhā passimsu upari taṃ, biḷārā olokesimsu taṃ, varāhā ahesuṃ samānā (Ngạn ngữ Anh)

STT	Từ Pali	Nghĩa Việt liên quan	Từ loại
1	Sunakho	Chó	Danh, nam
2	Passati	Nhìn	Động, hiện tại, chủ động, mô tả
3	Upari	Lên, hướng lên	Giới từ
4	Tvaṃ	Bạn, anh	Đại, nhân xưng 2
5	Biḷāro	Mèo	Danh, nam
6	Oloketi	Nhìn xuống	Động, hiện tại, chủ động, mô tả
7	Varāho	Heo, lợn	Danh, nam
8	Hoti	Thì, là	Động, hiện tại, chủ động, mô tả

9	Samāna	Bình đẳng, ngang hàng	Tính
10	Passi	Nhìn	Động, bất định, chủ động, mô tả
11	Olokesi	Nhìn xuống	Động, bất định, chủ động, mô tả
12	Ahesum	Thì, là [ngôi 3, số nhiều]	Động, bất định, chủ động, mô tả
Ghi chú ngữ pháp		NA	
Câu gốc Anh hiện đại		<i>Dogs look up to you, cats look down on you, pigs is equal</i>	

[7] Yam ahosi katam, tam na bhav akatam (Ngạn ngữ Anh)

STT	Từ Pali	Nghĩa Việt liên quan	Từ loại
1	Yo/yam/yā	Người mà, vật mà Mà người ấy, mà vật ấy Người nào, vật nào	Đại, quan hệ
2	Ahosi	Thì, là	Động, bất định, chủ động, mô tả
3	Kata	Được làm	Quá phân
4	So/tam/sā	Người ấy, vật ấy	Đại, nhân xưng/chỉ định 3
5	Na	Không	Phụ
6	Bhave	Thì, là	Động, chủ động, cầu khiến
Ghi chú ngữ pháp		NA	
Câu gốc Anh hiện đại		<i>What's done cannot be undone</i>	

[8] Yo koci khaggaṃ ākaḍḍhati paṭilomaṃ rājānaṃ chaḍḍe kosiṃ // yo koci khaggaṃ ākaḍḍhi paṭilomaṃ rājānaṃ chaḍḍe kosiṃ (Ngạn ngữ Anh)

STT	Từ Pali	Nghĩa Việt liên quan	Từ loại
1	Yo/yam/yā	Người mà, vật mà Mà người ấy, mà vật ấy Người nào, vật nào	Đại, quan hệ
2	Koci/kiñci/kāci	(Người, vật) nào đó	Đại, phiếm
3	Khaggo	Kiểm	Danh, nam
4	Ākaḍḍhati	Rút	Động, hiện tại, chủ động, mô tả
5	Paṭilomaṃ	Chống lại	Giới từ
6	Rājan	Vua	Danh, nam
7	Chaḍḍe	Vứt bỏ	Động, chủ động, cầu khiến
8	Kosi	Vô kiếm	Danh, nữ
9	Ākaḍḍhi	Rút	Động, bất định, chủ động, mô tả
Ghi chú ngữ pháp		@ [Yo] kết hợp với [koci]	
Câu gốc Anh hiện đại		<i>Whosoever draws his sword against the prince must throw the scabbard away</i>	